

SURETU MUHAMMED

KAPTINA 47

E zbritur në Medinë, pas sures El Hadidë, ajete: 38

Siç është rregulli i pjesëve të Kur'anit të shpallura në Medinë, edhe kjo sure ka për synim dispozitat e sheriatit islam.

Kjo kaptinë ka një fillim të çuditshëm me shpalljen e luftës kundër armiqive të Zotit dhe të Pejgamberit të Tij, të cilët e luftuan fenë islame, e përgënjeshtuan Pejgamberin dhe iu kundërvunë thirrjes së Muhammedit, duke i penguar edhe të tjerët dhe duke mos i lejuar që ta pranojnë fenë e drejtë.

Më vonë besimtarët urdhërohen që të luftojnë ashpër kundër armikut idhujtar, ta pastrojnë terrenin prej tyre derisa të mos u mbetet kurrfarë force e fuqie, e me të zënët rob të veprojnë si është më mirë.

Besimtarëve u sqarohet rruga e fitores dhe u parashtohen kushtet për ta fituar edhe ndihmën e Zotit.

Kohë pas kohe përshkruhen veset e hipokritëve, të cilët paraqesin rrezikun më të madh për bashkësinë myslimanë, andaj duke i përshkruar dredhitë e tyre, e besimtarëve u tërhoqet vërejtja që të ruhen prej kurthit të tyre.

Në fund të surës, besimtarët thirren që ta ndjekin rrugën e Zotit, duke luftuar për realizimin e rrugës së Tij, të mos ligshtohen përballë fuqive mizore, të mos pranojnë armëpushim për hirë të jetës e pasurisë, por ta dinë se meqë ndihma e Zotit është me ta, ata janë më të lartit.

*Quhet: “**Suretu Muhammed**” - kaptina e Muhammedit, ngase në ajetin e dytë përmendet emri Muhammed, vërtetohet se shpallja e tij është prej Zotit dhe se Zoti do të përmirësojë gjendjen e tij dhe të besimtarëve.*

SURETU MUHAMMED

*Me emrin e Allahut, Mëshiruesit,
Mëshirëberësit!*

1. Ata tē cilët vetë nuk besuan dhe penguan edhe tē tjerët nga rruga e Allahut, Ai ua ka asgjësuar veprat e tyre.

2. Ndërsa atyre që besuan, bënë vepra tē mira dhe atë që iu shpall Muhammedit e besuan, e ajo është e vërteta prej Zotit tē tyre, Ai atyre ua shlyen mëkate dhe ua përmirëson gjendjen.

3. Kjo është kështu, ngase ata që nuk besuan ndoqën tē pavërtetën, ata që besuan ndoqën tē vërtetën që u erdhë prej Zotit tē tyre. Kështu Allahu u sjell njerezve shembujt e tyre.

4. Pra, kur t'i takoni (në luftë) ata që nuk besuan mëshonju në qafë (mbytini) derisa t'i rraskapitni, atëherë lidhni, e pastaj, ose lironi falas ose kërkoni démshpérblim përderisa lufta tē mos pushojë. Kështu pra, po sikur tē dojë Allahu, Ai do tē hakmerrej ndaj tyre, por Ai dëshiron t'ju sprovojë njërin me tjetrin. E ata që ranë dëshmorë në rrugën e Allahut, atyre kurrsesi nuk ua humb veprat (por ua shton).

5. Ata do t'i udhëzojë dhe do tē përmirësojë gjendjen e tyre.

6. Dhe do t'i shtie në xhennetin, tē cilin ua ka bërë tē njohur atyre.

7. O besimtarë, nëse ju ndihmoni (fenë) Allahun, Ai u ndihmon juve dhe u forcon këmbët tuaaja.

8. E atyre që nuk besuan, ata qofshin

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوْا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ أَعْضَلُ أَعْنَاهُمْ ۝ وَالَّذِينَ
أَمْنَوْا وَعَلَمُوا الصَّلِيْحَتِ وَمَا أَنْوَى مِنْهُمْ عَلَىٰ حُسْنِهِ وَهُوَ لَغُورٌ مِنْ
رَبِّهِمْ كَفَرُهُمْ بِسْمِ اللَّهِ وَأَصْلَحَ بِاللَّهِ ۝ ذَلِكَ بِإِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
أَشْعَوْا النَّعَلَ وَإِنَّ الَّذِينَ أَمْنَوْا بِالْحُسْنَىٰ مِنْ رَبِّهِمْ كَذَلِكَ يَصْرُبُ
اللَّهُ لِلَّئَاسِ أَمْنَاهُمْ ۝ فَإِذَا لَقِيَ اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَأَنْصَرَهُمْ أَرْقَابَ حَقَّ
إِذَا اخْتَنَمُوهُمْ فَرَسَدُوا الْوَنَاقَ فَلَا مَأْمَنَ بِهِمْ وَلَا هُنَّ شَعُونَ
أُولَئِكَ هُنَّ دَلِيلُهُمْ وَلَهُمْ أَنْتَمُ أَحْسَنُ تَعْمَلَةً وَلَكُمْ أَنْتُمُ الْعَصَمَىٰ
يَعْصُنَّ وَالَّذِينَ قُلُّوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَمْ يُصِلُّ أَعْنَاهُمْ ۝ سَبِيلِ
وَيُصْلِحُ بِاللَّهِ ۝ وَلَيَنْجُلُهُمُ الْجَنَّةُ عَرْفَهَا لَمْ ۝ بِإِنَّهَا الَّذِينَ
أَمْنَوْا إِنَّ تَصْرُفَ اللَّهُ يَصْرُفُهُمْ وَرَبِّتِ آفَادَهُمْ ۝ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
فَأَنْتَمُ أَمْنَاهُمْ ۝ ذَلِكَ بِإِنَّهُمْ كَهُوا مَانِزَلَ اللَّهُ
فَاحْجَطْ أَعْنَاهُمْ ۝ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ يَنْظُرُوا إِنْكَتَ
كَانَ عَرْبَةً لِلَّذِينَ قَبْلَهُمْ دَمَرَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِآمْنَانِهِمْ ۝
ذَلِكَ بِإِنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ أَمْنَوْا وَأَنَّ الْكُفَّارِ لَمَوْلَى لَهُمْ ۝

٥٠٧

tē përbysur, Ai atyre ua ka asgjësuar veprat.

9. Këtë për shkak se ata e urejtën atë që e zbriti Allahut, prandaj atyre ua zhduk veprat.

10. A nuk udhëtuat ata nëpër tokë e tē shohin se si ishte mbarimi i atyre që ishin përparrë tyre e që Allahut ata i rrënoi, e edhe mosbesimtarët (mekas) i pret shembulli i tyre.

11. Këtë ngase Allahut është mbrojtës i atyre që besuan, kurse për jobesimtarët nuk ka mbrojtje.

٥٠٨

12. Ata që besuan dhe bënë vepra të mira Allahu do t'i shtrie në xhennetë nëpër të cilët rrjedhim lumenj, e ata që nuk besuan, përjetojnë kënaqësi (në këtë jetë) dhe hanë ashtu si hanë kafshët, e vendi i tyre është zjarri.

13. Se sa (*popullatë*) qytetesh që ishin shumë më të fortë se qyteti nga i cili të débuan ty, Ne i kemi shkatërruar dhe për ta nuk pati ndihmëtar.

* Ata që vetë nuk besuan, por penguan edhe të tjerët nga besimi, veprat e mira të tyre, siç janë bujaria, bamirësia etj., janë të humbura, sepse s'ka kush që t'ua vlerësojë. E atyre që besuan, bënë vepra të mira, i besuan Kur'anit, Zoti u falë gabimet dhe u ndihmon në këtë jetë dhe në jetën tjetër.

Muslimanët janë të urdhëruar që në luftë ta luftojnë ashpër armikun derisa ta dobësojnë krejtësisht, atëherë robërit ose t'i lirojnë pa kompensim ose me të. Lufta e muslimanëve kishte për qëllim të dihet se kush është i denjë në rugën e Zotit dhe kush është i luhatshëm, ashtu që radhët e muslimanëve të pastrohen, përndryshe Zoti vetë kishte mundësi t'i zhdukë idhujtarët.

Besimtarët e rënë në luftë e fitojnë shpërblimin e Zotit, xhennetin, ndërsa jobesimtarët që e urrejnë Kur'anin, edhe veprat i kanë të asgjësuara. Sipas Sejid Kutbit, "habeta" dotë thotë "fryerje". Kafsha që kullot barë të keq fryhet dhe pëlcet, shkatërrohet, kështu janë edhe veprat e kufarëve, fryhen, duken të mëdha, por në fund zhduken.

14. A është i njëjtë ai, që është imbuhatur në argument të qarië prej Zotit të vet, si ai që veprat e tij të këqija i janë hijeshuar dhe ndjekin epshet e veta?

15. Shembulli i xhennetit, i cili u është premtuar atyre që janë të ruajtur (*të devotshëm*) në të cilin ka lumenj me ujë të mirë për pije, lumenj nga qumështi me shije të paprishur, lumenj nga vera e shijshme për njerëz, lumenj nga mjafti i kulluar, ata kanë aty edhe gjithfarë lloj pemësh, kanë edhe falje nga Zoti i tyre (a është i njëjtë) a si ai që është përgjithmonë në zjarr dhe u shuhet etja me ujë të valë që ua copëton zorrët e tyre?

16. Prej tyre ka asish që vijnë të dëgjojnë ty, por kur largohen prej teje, u drejtohen atyre që kanë dije u thonë: "Ç'ka tha ai (*Muhammedi*) më parë?" Ata janë zemrat e të cilëve i ka vulosur Allahu e ata udhëhiqen pas dëshirave të veta.

17. Kurse ata që gjetën rrugën e drejtë, Ai atyre u shton edhe më udhëzimin në rrugen e drejtë dhe u ofron mundësi të jenë edhe më të matur.

18. Po ata a presin tjetër, pos kijametit, i cili do t'u vijë befas, e parashenjat e tij tashmë kanë ardhur. E prej nga atyre këshillimi (*pendimi*) kur t'u vijë kijameti?

19. Atëherë, dije se nuk ka Zot tjetër pos Allahut, kérko falje për mëkatin tênd, për të besimtarëve e të besimtareve, Allahu e di për lëvizjet tuaja (*për vepra*) dhe për vendin tuaj.*

20. E ata që besuan po thonë: "Përse të mos shpallet një sure (që na e obligon luftën)?" E kur u shpall sureja e qartë dhe në të u përmend lufta, i sheh ata, të cilët kanë zemra të sëmura (të dyshimta), të shikojnë me një shikim si të ishin në agoni të vdekjes. I gjetë e keqja!

21. Një respekt dhe një fjalë e mirë (do të ishte më mirë për ta). E kur çështja (e luftës) të jetë vendosur, do të ishte më mirë për ata të janë besnikë ndaj Allahut.

22. A pritet prej jush (hipokritëve) që nëse merrni sundimin (ose zbrapseni prej fesë islamë) të bëni trazira në tokë dhe të ndërpreni lidhjet e akraballëkut?

23. Të tillët janë që Allahu i mallkoi, i bëri të shurdhët dhe ua verbëroi të parit e tñdërpreni lidhjet e akraballëkut?

24. A nuk e studiojnë me vëmendje Kur'anin? Por jo, ata janë zemra që kanë drynat e vet!

25. Nuk ka dyshim se ata që u kthyen prapa (në mosbesim) pasi që u ishte sqaruar rruga e drejtë, djalli ua hijeshoi dhe shpresë të rrejshme u premtoi.

26. Këtë ngase atyre që e urrejtin atë që e shpalli Allahu (jehudive), u thanë: "Ne do t'ju dëgjojmë juve për disa çështje!" Po Allahu i di fshehtësitë e tyre.

27. E si do të jetë atëherë puna e tyre kur engjëjt t'u marrin shpirrat duke i

وَيَقُولُ الَّذِينَ سَمِعُوا لِوَلَدَنْتُ سُورَةً فَإِذَا أُنْزِلَتْ سُورَةً
شَكِمَهُ وَذُكِرَ فِيهَا الْفَسَادُ لِرَبِّ الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرْضٌ
يُنْظَرُونَ إِلَيْكَ نَظَرًا مُتَشَبِّهً عَلَيْهِ مِنَ الْمَرْءَاتِ فَأَفَلَمْ يَهْمِ
طَاعَةً وَقُولَ سَرُوفٌ إِذَا عَنَّ الْأَمْرَ فَلَوْ كَصَدَهُ اللَّهُ
لِكَانَ حَبْرًا لَّهُمْ ۝ فَهَلْ عَسِيَّنَا إِنْ تَوَلَّنَا مَنْ قَسَدَنَا
فِي الْأَرْضِ وَقَطَّعُوا أَحَامِكُمْ ۝ أُولَئِكَ الَّذِينَ لَمْ يَهْمِهِمْ
فَأَصْهَمُهُمْ وَأَعْنَى أَنْصَرَهُمْ ۝ أَفَلَا يَتَذَرَّرُونَ أَفْرَادًا
أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالَاهَا ۝ إِنَّ الَّذِينَ ارْتَدُوا عَلَىٰ آذِنِهِمْ
مِنْ بَعْدِ مَا بَيْنَ لَهُمُ الْهُدَىٰ أَشَيَّطُنَّ سَوْلَانَهُمْ وَأَمْلَأُ
لَهُمْ ۝ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ قَاتُلُوا لِلَّذِينَ كَفَّهُوا مَا نَأَرَكَ
اللَّهُ سَنُطِّيْعُكُمْ ۝ فِي بَعْضِ الْأَمْرِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّ رَأَيْهُمْ
مَكْيَتٌ إِذَا تَوَفَّهُمُ الْمَلَائِكَةُ يَقْتَلُونَ وَجْهَهُمْ
وَأَدْبَرُهُمْ ۝ ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ أَتَبْغَوْ مَا أَسْخَطَ اللَّهُ
وَكَرْهُوا رِضْوَانَهُ فَأَحْبَطَ أَعْنَاهُمْ ۝ أَمَّا حَسِبَ
الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرْضٌ أَنْ لَنْ يُخْرِجَ اللَّهُ أَصْنَافَهُمْ ۝

509

rrahur fytyrave dhe shpinave të tyre?

28. E atë (dënim) për shkkak se ata ndoqën rrugën të cilën Allahu e urren, kurse e urrejtin atë që Ai e pëlqen, prandaj Ai ua asnjësi veprat e tyre.

29. A menduan ata që në zemrat e tyre kanë dyshim, se Allahu nuk do të zbulojë millefin e tyre?

Thuhet: shembulli i xhennetit të premptuar, e nuk thuhet: xhenneti i premptuar! Përse? Përjetimet e kënaqësive në xhennet, siç ka thënë Pejgamberi janë ato që nuk i ka parë kush me sy, nuk i ka dëgjuar kush me veshë dhe nuk mund t'i marrë asnjë njeri me mend, e sikur të thuhet për ato kënaqësi e begati ashtu siç janë, ne nuk do të mund t'i kuptonim, andaj Zoti mëshirues bën një krahasim me ato të mira e begati të dynjasë, të cilat ne i kuptojmë dhe i përjetojmë, përndryshe ato nuk janë të tillë, por shumë më të mira. Përmendet vera që është e lezetshme, e shijshme, e jo si kjo e dynjasë e pa shije dhe që të bën të dehur.

Ata që e dëgjinon Pejgamberin, por nuk kuptonin asnjë dhe i pyesnin shokët më të dijshëm të Pejgamberit se çka foli ai, ishin munafikët, të cilët kishin besuar vetëm formalistë e jo me zemër. Kur'ani bën ndikim në besimtarët e sinqertë duke ua shtuar edhe më shumë besimin dhe dashurinë për Zotin.

Pejgamberi nuk bën mëkat, por pasi që pozita dhe karakteri i tij është shumë i lartë, ndonjë vepër që për neve si njerez të rëndomtë është e mirë, për te mund të konsiderohet e metë, andaj i thuhet kërko falje për ndonjë të metë, ose të mos keshë fare të metë.

30. E sikur tē kishim dashur Ne, do t'i tregonim ty se kush janē ata, e do t'i njihje konkret po me siguri do t'i njoħeħs pērimes mēnrys sē fjalas sē tyre, e Allahu i di veprat tuaja.

31. Ne do t'u sprovojmē juve, derisa t'i

* Besimtarət e sinqerté dëshironin qē Allahu pērimes Kur'anit t'u lejōt tē luftojnē kundér armikut, mirēpo, kur u shpall Kur'ani qē e urdhēru luftēn, hipokritēt u frikseuan sikur tē thirreshin pēr vdekje, e do tē ishte mē mirē pēr ta tē ishin tē sinqerté ndaj Allahut, sepse sikur tē mbetnin nē atē mosbesim nē tē cilin kishin qenē, toka do tē mbushej me tē kēqija, e pos asaj, njerēzit e tillē ishin tē mallkuar prej Zotit.

Hipokritēt nuk thelloħeshin nē studimin e mēsimev te Kur'anit, meqē dreqi ua kishte hijeshuar punet e kēqija, duke i masħtruar se do tē jetonjē gjat. Ata edhe bashkēpunonin me jehuditē, tē cilēt ia kishin mēni Kur'anit, dhe u thoshin se do tē shkaktōnej pērċarje nē radħet e luftetarvē tē Pejjamberit, po Zoti i dinte fsheħtejtē e tyre dhe i zbuloi e i turpēroi. Mēkatareva hipokritē melekket ua marrin shpiżtin, duke i rrahu me hekur.

Zoti i zbuloi ata qē ishin tradħar, ndonēse ata njiħeshin edhe prej fjalēv, e lufta e urdhēru kishte pēr qellim t'i nxjerri nē shesh ataq qē ishin tē sinqerté dħe ata qē ishin hipokritē. As mosbesimi, as hipokrizia e hipokritiwev Allahu nuk i sillin kurrfarġ dēmi, por vetes ia humbni tē gjitha veprat e mira.

Muslimanet, duke qenē se ishin dominues mbi kundershtar din se ndihm e Zotit ishte nē anēn e tyre, nuk kishin tē drejti as tē tregoni tē dobēt, e as tē kerkonjē armepushim. Ata duhej ta dinin se jeta e kēsaj bote ēshtē pak send, andaj tē mos u dhimbsej ajo pjess e pasuris, tē cilēn e japien pēr forcim e usħrisi sē vet, me tē cilēn mbroħeshin prej armikut, meqē nēse tē dominante armiku do t'u shkon u tērē pasuria. Fundi i fundit Allahu nuk ka nevojek pēr aqsiġe, njerēzit janē nevojitar pēr Te, e nēs njerēzit nuk i dalin tot vetes, ataq zhduken u Zoti sjell popull tjetṛ qē ēshtē i zoti vettvet.

Me ndihmēn e Zotit, pērfundoi pērkthimi dha komentimi i sures Muhammed. Qoſtē ladvēru Allahu i madhēru!

njohim (tē dihen konkretiſt) luftetarēt dha ataq qē ishin tē qendrueshem nga mesi juaj, po edhe do tē sprovojmē veprat tuaja.

32. Ata qē nuk besuan dha penguan tē tjeret nga rruga e Allahut edhe pse u ishte sqaaru rruga e drejtē, e kundershtuan tē dērguarin, ataq aqsiġe nuk mund t'i bejnē dēm Allahut dha Ai do t'u zhduk veprat e tyre.

33. O ju besimtarē, respekteonie Allahu dha respekteonie tē dērguarin e mos i çoni kot veprat tuaja!

34. Ata qē nuk besuan dha penguan tē tjeret nga rruga e Allahut, e pastaj vdiqen duke qenē jobesimtarē, Allahu kurrsesi nuk do t'ju falē atyre.

35. Pra, mos u dobësoni e tē kerkoni pajtim (armepushim), kur ju jeni ngadħenjies de Allahu ēshtē me ju dha nuk u pakēson veprat tuaja.

36. Vērtet, jeta e kēsaj bote ēshtē vetēm lojē e dēfrim, e nēse besoni dha ruheni prej tē kēqijave, Ai u jep shperblimin tuaj dha nuk kerkon prej jush tērē pasurinē tuaj (por njej pjesē).

37. Pse sikur ta kerkox tērē atē dha t'ju shtrēngoj, ju do tē bēni koprraci dha do tē dalal nē shesh ajo qē keni nē zemra.

38. Ja, ju jeni ataq qē stoheni pēr tē dhënē nē rrugien e Allahut (pēr luftē kundér armikut tuaj), e dikush prej jush bēn koprraci, e kush bēn koprraci, ai bēn kundur vettvetes, Allahu s'ka farē nevojek, e ju jeni tē varfēr (keni nevojek). Po nēse jui ktheni shpinen, Ai do t'ju zēvendēsojē me njej popull tjetṛ, qē nuk do tē jetē si ju.*